

MARKNADSDOMSTOLEN
AVSKRIFT
BESLUT
2001-03-23
2001:7
Dnr A 5/01

ÖVERKLAGAT BESLUT
Konkurrensverkets beslut 2001-02-16, dnr 608/2000

KLAGANDE
Statoil Detaljhandel AB, 556079-3654,
118 88 STOCKHOLM
Ombud: advokaten L.M.,
H. & Partners Advokatbyrå HB, Box 7305,
103 90 STOCKHOLM

MOTPART
Konkurrensverket, 103 85 STOCKHOLM

SAKEN
åläggande enligt 45 § konkurrenslagen (1993:20)

MARKNADSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Marknadsdomstolen upphäver det överklagade beslutet.

YRKANDEN I MARKNADSDOMSTOLEN

Statoil Detaljhandel AB (Statoil) har yrkat att Marknadsdomstolen upphäver Konkurrensverkets beslut den 16 februari 2001 i vilket bolaget ålagts enligt 45 § konkurrenslagen (1993:20) att lämna vissa uppgifter. Statoil har vidare yrkat att domstolen enligt 26 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden förordnar att det överklagade beslutet tills vidare inte skall gälla.

Konkurrensverket har bestritt Statoils yrkanden.

TALAN I MARKNADSDOMSTOLEN

Parterna har till stöd för sin talan anfört och åberopat bl.a. följande.

Statoil

Omständigheter

Genom beslut av Stockholms tingsrätt, meddelat den 15 december 1999 i ärende Ä 16791-99 gavs Konkurrensverket tillstånd att genomföra undersökningar hos bl.a. Statoil för att utreda huruvida vissa antagna överträdelser av konkurrenslagen (1993:20) (KL) ägt rum. Konkurrensverket har i tiden därefter vid flera tillfällen med stöd av 45 § KL begärt information från Statoil och hållit förhör med anställda hos bolaget för att utreda eventuella överträdelser av KL. Genom ansökan om stämning, daterad den 29 juni 2000, har Konkurrensverket väckt talan mot bl.a. Statoil om konkurrensskadeavgift för påstådd överträdelse av 6 § KL. I dagens läge har vart och ett av de instämnda bolagen ingett svaromål och Konkurrensverket erhållit uppskov med utveckling av sin talan till den 23 mars 2001. Genom det nu överklagade beslutet har Konkurrensverket ålagt Statoil att inkomma med uppgifter med relevans för den vid Stockholms tingsrätt pågående processen. En samlad bedömning av Konkurrensverkets begäran om uppskov och dess åläggande ger vid handen att vad Konkurrensverket söker information om är belägg för vad verket påstått i dess ansökan om stämning, dvs. sådant som verket redan borde ha haft stöd för.

Grunder

Bestämmelsen i 45 § KL ger inte Konkurrensverket rätt att begära in upplysningar från ett företag i tiden efter det att Konkurrensverket väckt talan mot samma företag, allt i den utsträckning som de eftersökta uppgifterna avser förhållanden som utgör föremålet i processen. Varken bestämmelsens ordalydelse, dess tillkomsthistoria eller dess EG-rättsliga parallell ger stöd för Konkurrensverkets uppfattning. Inte heller är Konkurrensverkets uppfattning förenlig med domstolens processledande funktion. Vidare, och för den händelse rätten skulle finna att bestämmelsen trots allt skulle ha den innebörd som Konkurrensver-

ket gör gällande, strider bestämmelsen mot rätten till en rättvis förhandling enligt artikel 6:1 Europeiska konventionen av den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen).

Frågan huruvida 45 § KL omfattar en rätt att begära information även efter det att talan väckts

Såsom följer av ordalydelsen av 45 § KL ges Konkurrensverket rätt att ålägga ett företag eller annan att lämna upplysningar om dessa behövs för att Konkurrensverket ”skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna lag”. Konkurrensverkets uppgifter är därvid – såvitt här är av intresse – att ålägga ett företag att upphöra med överträdelser av KL, alternativt att väcka talan om konkurrensskadeavgift vid Stockholms tingsrätt. Konkurrensverket är skyldigt att på ett objektivet sätt utreda en misstänkt överträdelse och har för detta getts synnerligen långtgående befogenheter. I den utsträckning som Konkurrensverket ålägger ett företag att upphöra med överträdelser av KL, är detta beslut möjligt att överklaga till Marknadsdomstolen, varvid en prövning sker avseende huruvida Konkurrensverket hade skäl för sitt åläggande. Konkurrensverket har i det sammanhanget fullgjort sina uppgifter enligt KL genom utfärdandet av det grundläggande beslutet att ålägga ett företag att upphöra med överträdelser av KL. Den senare processen i Marknadsdomstolen är därvid att uppfatta som en prövning av det korrekta i Konkurrensverkets beslut.

På motsvarande sätt förhåller det sig i de fall Konkurrensverket bestämmer sig för att väcka talan om konkurrensskadeavgift. Även i dessa fall hyser naturligtvis Konkurrensverket den uppfattningen att företaget i fråga överträtt KL men då frågan om ekonomiska sanktioner ligger hos Stockholms tingsrätt måste beslutet tas av domstolen, inte av Konkurrensverket självt. Processen inför Stockholms tingsrätt kommer då att avse inte bara frågan om företaget i fråga har överträtt KL utan också huruvida företaget skall åläggas en ekonomisk sanktion för överträdelsen. Konkurrensverkets uppgifter enligt KL har således fullgjorts i och med att Konkurrensverket ansöker om stämning. I tiden före väckande av talan inkom Statoil med uppgifter som syftade till att utreda frågan om det förekommit en otillåten samverkan. Denna utredning upphörde emellertid senast vid tidpunkten för talans väckande.

Flera omständigheter talar för att 45 § KL skall uppfattas så att Konkurrensverket fullgjort sin utredande funktion senast vid väckande av talan. För det första torde innebörden av 45 § KL vara densamma oberoende av vilken åtgärd Konkurrensverket har för avsikt att använda vid avslutandet av sin utredning. Det kan inte komma på fråga att Konkurrensverket vid en process inför Marknadsdomstolen avseende ett överklagat åläggande enligt 23 § KL skulle ha rätt att i det läget begära in ytterligare uppgifter med stöd av 45 § KL till styrkande av det som verket har påstått i sitt överklagade beslut. Inte heller kan det vara så att Konkurrensverket i de fall verket väljer att kräva konkurrensskadeavgift, skulle ha rätt att begära in ytterligare uppgifter till styrkande av något som verket redan fattat beslut om genom att väcka talan, nämligen just att företaget överträtt reglerna.

Vidare kan noteras att Konkurrensverkets uppfattning i praktiken skulle medföra en omkastning av bevisbördan för att ett visst agerande eller avtal är förbjudet. Enligt praxis från Marknadsdomstolen är det Konkurrensverket som har att bevisa en överträdelse av KL. För det fall det t.ex. framkommer nya omständigheter som inte tidigare var kända eller om tidigare lämnade uppgifter inte längre vidkänns har svaranden endast att vitsorda detta. I den utsträckning något bestrids kan Konkurrensverket ålägga svaranden att inkomma med upplysningar till styrkande av verkets påståenden, alternativt varför svaranden bestrider påståendena. Om dessa förhållanden, som gäller under den inledande undersökningen, även skulle vara tillämpliga vid domstolsprövningen skulle det innebära att svaranden förtas möjligheten att presentera grunderna för sitt bestridande vid den för svaranden lämpligaste tidpunkten. I realiteten skulle också de rättssäkerhetsskäl som motiverade två domstolsinstanser vid utdömande av konkurrensskadeavgift helt sättas åt sidan.

Vad gäller frågan om när Konkurrensverket har fullgjort sina utredande uppgifter kan en parallell dras till reglerna rörande planerings- och utredningssekretess och rätten till aktinsyn enligt 16-17 §§ förvaltningslagen (1986:223). Uppgifter som Konkurrensverket behöver i sin utredande verksamhet är sekretessbelagda enligt 4 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100). Även andra uppgifter är belagda med sekretess i enlighet med 8 kap. 4 § samma lag. I båda dessa fall förefaller det klart att sekretessen i förhållande till ett undersökt företag, i enlighet med 17 § förvaltningslagen, upphör senast i samband med att Konkurrensverket översänder sitt beslutsutkast. I den utsträckning som en utredning är klar i samma stund som Konkurrensverket översänder sitt beslutsutkast, är det Statoils uppfatt-

ning att det inte längre är möjligt för Konkurrensverket att fortsätta samma utredning, i vart fall inte efter det att talan har väckts.

I den utsträckning som 45 § KL används på ett korrekt sätt under den utredning som leder fram till väckande av talan, ges Konkurrensverket tillgång till all den information som verket behöver. Den rättsliga kvalificeringen av det materialet avgörs sedan av domstolarna.

45 § KL:s tillkomsthistoria och dess EG-rättsliga parallell

Såväl de grundläggande förbuden som förfarandereglerna i KL utformades med syftet att uppnå rättslikhet med EG-rätten (se prop. 1992/93:56 s. 53). Förutom att reglerna mer konkret utformades närmast identiskt, angavs direkt i propositionen att reglerna dessutom skulle tolkas i ljuset av EG-rätten. Många av reglerna motiverades och diskuterades mindre utförligt i förarbetena till KL, då behövlig tolkningshjälp kunde hämtas från EG-rätten. Vissa regler som mer eller mindre ordagrant övertogs från EG-rätten har också omedvetet getts en något annorlunda innebörd i svensk rätt, då den rättsliga miljön inte överensstämmer i alla delar med EG-rätten. Ett exempel på detta är 45 § KL.

Syftet med 45 § är att ge Konkurrensverket befogenheter såvitt avser verkets undersökande verksamhet. Konkurrensverket ges sålunda möjlighet att genom ett enkelt beslut, alternativt genom att förena beslutet med vite, begära in upplysningar från bl.a. företag. För den händelse Konkurrensverket inte anser att eftersökta upplysningar är tillfyllest, alternativt i de fall Konkurrensverket misstänker att uppgiftslämnaren inte lämnar alla relevanta upplysningar, ges Konkurrensverket enligt 47 § KL rätt att hos Stockholms tingsrätt ansöka om tillstånd för att genomföra en undersökning på plats.

Även om möjligheterna till uppgiftslämnande enligt 45 § KL till viss mindre del svarar mot möjligheterna enligt 28 § i 1982 års konkurrenslag, förefaller det tydligt att bakgrunden till reglerna i 45-53 §§ KL har sin egentliga förebild i EG-rättens regler i rådets förordning 17/62, artiklarna 11-14 samt EG-domstolens praxis avseende dessa artiklar. Skillnaderna mellan bestämmelserna – såvitt avser uppgiftsinhämtande och undersökningar – ligger främst i att enligt EG-rätten kommissionen har egen kompetens att besluta om undersökningar, medan det enligt KL är Stockholms tingsrätt som på framställan av Konkur-

rensverket avgör den frågan. Samtidigt kan det noteras att kommissionen, till skillnad från Konkurrensverket, också har kompetens att utdöma böter för överträdelse av EG:s konkurrensregler. Just skillnaden i kompetens mellan kommissionen och Konkurrensverket avseende möjligheterna att utdöma böter respektive konkurrensskadeavgift medför vidare en skillnad avseende tillämpningen av reglerna rörande uppgiftsinhämtande. Medan kommissionens beslut är slutgiltigt i den meningen att föremålet för en prövning inför Förstainstansrätten är kommissionens beslut, utan tillägg eller ändringar, är så inte fallet såvitt avser Konkurrensverkets ansökan om stämning. Av detta följer att det saknas behov för kommissionen att söka komplettera sin egen undersökning, eftersom dessa kompletteringar ändock inte skulle kunna påverka giltigheten av kommissionens beslut. Då det saknas ett behov för kommissionen att vidare undersöka det som den redan tagit ett beslut om, saknas även behov att begränsa kommissionens rätt att begära upplysningar om det som är föremål för process inför Förstainstansrätten. Begränsningen i möjligheterna till uppgiftsinhämtande återfinns redan i föremålet för den senare processen.

Annorlunda förhåller det sig när i sak samma regler avseende uppgiftsinhämtande överförs till svensk rätt där Konkurrensverket inte har egen kompetens att utdöma konkurrensskadeavgift. Eftersom prövningen inför Stockholms tingsrätt inte avser något beslut av Konkurrensverket utan i stället direkt frågan huruvida det skall bli ett beslut överhuvudtaget, kan det uppkomma situationer då Konkurrensverket skulle vilja komplettera sin egen utredning under pågående process. I den utsträckning som Konkurrensverket enligt 45 § KL skulle ha rätt att begära upplysningar från ett företag som redan stämts av Konkurrensverket avseende förhållanden som är föremål för processen, skulle således Konkurrensverket vid tillämpningen av svensk rätt ges mer vidsträckta befogenheter än de som kommissionen besitter enligt förordningen 17/62. En sådan tolkning av 45 § KL är inte korrekt. Mot bakgrund av EG-rättens innebörd måste 45 § KL vara begränsad till uppgiftsinhämtande i tiden före väckandet av talan.

För den händelse Konkurrensverket skulle ha rätt att använda 45 § KL även i tiden efter det att verket väckt talan, skulle verket rimligen inneha motsvarande befogenhet vid dess tillämpning av EG-rätten. Konkurrensverket skulle således ges mer vidsträckta befogenheter än kommissionen vid tillämpningen av samma regelverk. Det är tveksamt om detta skulle överensstämma med kommissionens planer för ett ökat nationellt användande av EG:s konkurrensregler och en sådan befogenhet skulle vidare stå i strid med EG-rättens

krav på en rättvis förhandling där företagets rättigheter till ett effektivt försvar beaktas till fullo.

45 § KL och domstolens processledning

En rätt för Konkurrensverket att begära upplysningar från ett företag som redan stämts av Konkurrensverket avseende förhållanden som är föremål för processen skulle sätta stopp för tingsrättens och i ett senare skede Marknadsdomstolens processledande funktion. Såsom framgår av 26 § KL är det Stockholms tingsrätt som i första instans beslutar om åläggande av konkurrensskadeavgift. Vid denna handläggning tillämpar tingsrätten rättegångsbalkens regler om tvistemål där förlikning inte är tillåten. Enligt dessa regler faller det på tingsrätten bl.a. att avgöra i vilken utsträckning en viss bevisning skall tillåtas respektive i vilken utsträckning en part kan åläggas att förete en viss handling. Dessa funktioner skulle helt eller delvis sättas ur spel i den utsträckning som Konkurrensverket skulle ha rätt att ålägga företag att inkomma med upplysningar avseende förhållanden som är föremål för processen. I sådant fall skulle Konkurrensverket överta delar av tingsrättens, och vid ett överklagande även Marknadsdomstolens, uppgifter och i stället för domstolen styra processen. Den omständigheten att insamlat material inte blir processmaterial förrän det åberopas är inte relevant för frågan huruvida domstolarnas processledande funktion åsidosätts.

Även processekonomiska skäl talar för att Konkurrensverket inte skall ha rätt att begära information efter det att talan väckts. I den utsträckning som Konkurrensverket skulle ha en sådan rätt skulle en fördröjning uppkomma i processen inför tingsrätten, eftersom tid skulle åtgå för företaget att samla in och överlämna den eftersökta informationen och för Konkurrensverket att bearbeta den.

45 § KL och Europakonventionen

En tolkning av 45 § KL som skulle ge Konkurrensverket rätt att begära upplysningar från ett företag som redan stämts av verket skulle slutligen stå i strid med artikel 6:1 i Europakonventionen. Enligt artikeln är var och en vid prövning av dennes civila skyldigheter garanterad en rättvis förhandling inför domstol. Artikeln är tillämplig även på företags rättigheter och skyldigheter och skyldigheten att betala konkurrensskadeavgift är en civil skyldighet. Då Konkurrensverket med stöd av 45 § KL skulle ges befogenheter som är

mer vidsträckta än de befogenheter som motparten ges enligt bestämmelserna om edition i 38 kap. 2 § rättegångsbalken är det inte längre fråga om en rättvis förhandling. Konkurrensverket skulle genom olika former av ålägganden kunna omöjliggöra ett effektivt försvar utan att domstolen skulle kunna kontrollera utvecklingen av processen. Att Konkurrensverket har långtgående möjligheter till uppgiftsinhämtande och undersökning före det att talan väckts är en sak men då ett beslut skall fattas av en opartisk domstol måste parterna vara jämställda för att Europakonventionens regler skall iakttas.

Konkurrensverket

Bakgrund

Konkurrensverket har med stöd av bestämmelser i KL getts vissa närmare angivna befogenheter för att kunna lösa uppgifterna i sin utredande verksamhet. I 45 § KL anges att verket – om det behövs för att kunna fullgöra de angivna uppgifterna – dels får ålägga ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, dels får ålägga den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig för förhör på tid och plats som verket bestämmer. I lagmotiven anges att befogenheterna, som har sin förebild i 28 § i 1982 års konkurrenslag och artikel 11 i rådets förordning 17/62 om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86, har tillkommit för att verket skall ges möjlighet att formellt inhämta uppgifter, varvid betonas vikten av att verket kan få tillgång till relevant utredningsmaterial (prop. 1992/93:56 s. 52). Enligt 57 § KL får ett sådant åläggande förenas med vite.

Frågan huruvida utredande myndighet kan begära upplysningar av motparten med stöd av 45 § KL efter att talan om konkurrensskadeavgift har väckts vid domstol

Konkurrensverket delar inte Statoils uppfattning om räckvidden av tillämpningen av bestämmelsen i 45 § KL. Till skillnad mot vad som gäller inom gemenskapsrätten har verket i frågor som aktualiserar påförande av konkurrensskadeavgift för överträdelse av förbudsbestämmelserna i KL primärt rollen som utredande myndighet och, om utredningen visar att en lagöverträdelse har skett, även att som processförande part företräda det allmänna i den lagföringsprocess som därefter kan komma att äga rum.

Varken ordalydelsen i 45 § KL eller lagmotiven till denna bestämmelse kan anses ge stöd för uppfattningen att verket skulle vara förhindrat att inhämta uppgifter från ett företag sedan talan väckts mot detta. Myndigheten är skyldig att på ett objektivt sätt utreda den misstänkta överträdelsen och således även beakta sådana omständigheter som talar till det misstänkta företagets fördel. Härav följer att myndigheten måste ha befogenhet att kunna inhämta uppgifter från såväl det misstänkta företaget som tredje man även efter det att talan väckts, om utredningen påkallar att ytterligare uppgifter inhämtas. En sådan situation kan t.ex. uppstå om det under handläggningen i domstol framkommer nya omständigheter som inte tidigare var kända eller om det misstänkta företaget eller hörda personer lämnar nya uppgifter eller inte längre vidkänns tidigare lämnade uppgifter.

Konkurrensverket delar inte heller Statoils uppfattning att verket vid nu ifrågasatt tillämpning av 45 § KL ges en längre gående befogenhet än kommissionen och att detta skulle utgöra ett hinder för en sådan tillämpning. Även kommissionen torde i sin utredande verksamhet ha att följa objektivitetsprincipen och såväl under utredningsstadiet som under domstolens handläggning beakta alla omständigheter som därvid framkommer. Vidare framgår det inte av förordningen 17/62 att kommissionen inte kan infordra ytterligare uppgifter efter det att kommissionens beslut överklagats till domstol. Endast den omständigheten att kommissionen mot bakgrund av rättegångsbestämmelserna vid gemenskapens domstolar har begränsade möjligheter att anföra nya omständigheter till stöd för sitt beslut kan inte heller medföra hinder för den nu ifrågasatta tillämpningen av 45 § KL.

45 § KL och domstolens processledning

Domstolens processledande funktion äventyras inte av det skälet att verket har befogenhet att inhämta uppgifter från såväl det misstänkta företaget som tredje man även efter det att talan väckts, om utredningen påkallar att ytterligare uppgifter inhämtas. Uppgifterna inhämtas inte inom ramen för själva handläggningen vid domstolen utan blir processmaterial först vid den tidpunkt verket eller företaget åberopar uppgifterna i domstolen. Det är först då detta utredningsmaterial kommer att omfattas av domstolens processledning.

Det anstånd som verket beviljats vid tingsrätten torde inte innebära någon fördröjning av processen. Anledningen till att verket begärt anstånd med att avge genmäle beror på att alla motparter i sina svaromål intagit olika förhållningssätt till de faktiska omständigheter

som verket åberopat i stämningsansökan och även på olika grunder ifrågasatt ekonomiska bedömningar. De nu vidtagna utredningsåtgärderna syftar till att efter företagets invändningar ytterligare klarlägga vissa sakomständigheter för att om möjligt begränsa processmaterialet och därigenom även påskynda handläggningen vid domstolen.

Inte heller kan bestämmelserna i rättegångsbalken anses utgöra hinder mot att bestämmelsen i 45 § KL tillämpas även efter det att talan väckts mot ett företag.

45 § KL och Europakonventionen

Uppgiftsskyldigheten enligt 45 § KL har, som tidigare anförts, tillkommit för att ge verket möjlighet att utreda överträdelser av lagens förbudsbestämmelser. Bestämmelsen ger verket rätt att ålägga ett företag att lämna alla nödvändiga uppgifter och upplysningar om de faktiska omständigheter som det kan ha kännedom om, och vid behov överlämna de handlingar rörande desamma som företaget har i sin besittning, även om dessa upplysningar eller handlingar kan användas för att fastställa att företaget självt eller ett annat företag har gjort sig skyldigt till överträdelse av lagens förbudsbestämmelser. Ett företag torde emellertid inte kunna tvingas att tillhandahålla sådana uppgifter eller upplysningar genom vilka företaget skulle komma att medge en överträdelse av lagens förbudsbestämmelser som det ankommer på verket att bevisa. Ett åläggande enligt 45 § KL som endast avser uppgifter och upplysningar avseende faktiska omständigheter och existerande handlingar kan inte anses vara av rättsstridig natur och den som åläggandet riktas mot har sålunda att efterkomma detsamma.

Konkurrensverket delar inte Statoils uppfattning att verket genom tillämpning av 45 § KL skulle kunna omöjliggöra ett effektivt försvar och att det inte längre skulle vara fråga om en rättvis förhandling. Att ett företag är skyldigt att efterkomma verkets begäran om uppgifter eller upplysningar av rent faktiskt slag och på begäran tillhandahålla existerande handlingar, kan inte anses utgöra något åsidosättande av principen om rätten till försvar eller rätten till en opartisk rättegång. Det finns inte något som hindrar företaget från att under domstolsprövningen utöva rätten till försvar och därvid påvisa att uppgifterna, upplysningarna eller handlingarna har en annan innebörd än den som verket gör gällande och lägger till grund för sin talan vid domstolen.

MARKNADSDOMSTOLENS SKÄL

Bestämmelserna i 45 § KL ger Konkurrensverket vittgående befogenheter att genom åläggande inhämta utredningsmaterial om det behövs för att verket skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen. Befogenheterna har tillagts Konkurrensverket eftersom verket har ett omfattande utredningsansvar och i vissa fall därjämte en beslutande funktion. Det har ansetts vara av stor vikt att verket vid sina utredningar får tillgång till relevant utredningsmaterial (prop. 1992/93:56 s. 52).

I ärendet är fråga om 45 § KL ger Konkurrensverket rätt att efter det att verket väckt talan mot ett företag ålägga detta att inkomma med uppgifter som är föremål för den pågående processen. Statoils inställning är att en sådan rätt för Konkurrensverket inte föreligger medan verket menar att något hinder mot att tillämpa 45 § i ett fall som nu är i fråga inte föreligger. KL och dess förarbeten ger inte någon vägledning för frågans bedömning.

Den befogenhet som 45 § KL ger Konkurrensverket att genom åläggande inhämta uppgifter gäller självfallet under det utredande skedet i ett ärende hos verket. Avslutas ärendet genom att Konkurrensverket fattar ett beslut i sakfrågan, har verket därigenom skiljt sig från ärendet. Någon vidare tillämpning av 45 § KL torde således i detta fall inte komma i fråga.

För det fall Konkurrensverket beslutar att väcka talan mot ett företag och ansöker om stämning mot detta eller om ett av Konkurrensverket meddelat beslut överklagas, får verket anses ha övergått från att vara undersökande och utredande myndighet till att vara part inför domstol. I en sådan situation skulle det inte vara förenligt med allmänna processrättsliga principer om Konkurrensverket skulle tillerkännas möjlighet att efter eget bestämmande tillämpa det tvångsmedel som 45 § KL innebär för att inhämta uppgifter om förhållanden som är föremål för den pågående processen. Det sagda gör sig med särskild styrka gällande när fråga är om åläggande av ekonomiska sanktioner. För Konkurrensverket står här, liksom för varje annan part, de möjligheter till buds att inhämta uppgifter från motparten eller annan som erbjuds inom ramen för det processuella förfarandet.

I det aktuella ärendet har Konkurrensverket, sedan talan väckts mot Statoil om att bolaget skall betala en konkurrensskadeavgift, med stöd av 45 § KL ålagt bolaget att inkomma

med kompletterande uppgifter avseende förhållanden som är föremål för den pågående processen. Mot bakgrund av vad som nyss har anförts om tillämpningen av 45 § KL är Konkurrensverket i processen inte berättigat att med stöd av den paragrafen ålägga Statoil uppgiftsskyldighet. Statoils överklagande skall således bifallas.

Då Marknadsdomstolen härigenom avgör ärendet saknas skäl att förordna att det överklagade beslutet tills vidare inte skall gälla.

På Marknadsdomstolens vägnar

Staffan Laurén

Ledamöter: Staffan Laurén, Brita Swan, Per Eklund, Jonas Häckner, Sten Nyberg och Anders Stenlund. Enhälligt

Sekreterare: Lena Carlberg Johansson

Rätt avskrivet intygar

Monica Stenderup